

Pozor, blíží se uzávěrka!

Letos v létě jsem po dlouhé době nostalgii prohlížel zvetšelé sešity, které mám uložené po mamince. Jsou to sešity, do kterých si každou sobotu ve shromáždění pečlivě zapisovala, kdo kázal, na jaké téma kázal, které verše z Bible uváděl a jaké byly hlavní myšlenky kázání. Tyto záznamy si vedla od chvíle, kdy začala navštěvovat shromáždění. A vím, že se k nim doma často vracela.

Při listování v těchto poznámkách jsem si všiml, že každý rok – přibližně v jeho posledních dvou měsících – kazatelé pravidelně děkovali za úrodu a jiná přijatá požehnání v končícím se roce a vyzývali k vděčnosti. A tady jsem si uvědomil, že zde našemu nebeskému Otci něco dlužíme. Zapomínáme mu děkovat!

My, kteří jsme v *Generaci padesát plus* postoupili již do vyšších ročníků, si jistě pamatujeme, že bývalo zcela obvyklé, když prodávající každého zákazníka při vstupu do obchodu pozdravil a při jeho odchodu se s ním rozloučil a poděkoval mu nejenom za nákup, ale třeba i za pouhou návštěvu. A ve většině rodin bylo běžné, že děti a muž, když po jídle vstávali od stolu, poděkovali mamince a manželce, že jídlo připravila. Tyto zvyky ale vyšly z módy, a tak i slovo *děkuji* a s ním spojená vděčnost se ze života téměř vytratily. A vytratily se nejenom ze všedního života, ale i z našeho vztahu s Bohem.

Prostřednictvím apoštola Pavla jsme vybízeni ke vděčnosti. V listu, který poslal věřícím do Tesaloniky, napsal: „Budte radostnými lidmi. Neochabujte v modlitbách. Za všech okolností děkujte Bohu, neboť to očekává ode všech, kdo patří Ježíši Kristu.“ (1 Ts 5,16-18 – SNC)

Neměli bychom přehlédnout, že tato výzva je v podstatě namířena proti všem běžným zvyklostem. Jak jsme výše vzpomněli, neděkujeme ani tam, kde bychom měli, natož abychom děkovali „za všech okolností“, jak nás Pavel vybízí. Pokud už lidé dnes děkují, tak to činí jen v situaci, kdy získali něco, z čeho mají určitý prospěch. Jejich vděčnost je závislá na pocitech nebo okolnostech, ve kterých se právě nacházejí. Jak tedy máme rozumět Pavlově výzvě? Jak se s ní máme vyrovnat?

Všimněme si, že nejsme vybízeni k tomu, abychom Bohu děkovali *za všechno*, ale *za všech okolností*. Nemáme tedy děkovat za všechno, co se nám stane. Setkáváme se i se zlem, a protože zlo nepochází od Boha, nemáme mu za ně děkovat. Ale když už se nás nějak dotkne a nacházíme se ve zlé situaci, máme být Bohu vděční za to, jaký je, a za všechno dobré, co je schopen pro nás v těžkých chvílích udělat.

Kdosi moudrý napsal, že „člověka nečiní vděčným to, co má v kapse, ale to, co má v srdci“. Tato výstižná poučka nám křesťanům připomíná, že naše vděčnost se vůbec neodvíjí od seznamu věcí, které jsme od Boha nebo jeho prostřednictvím dostali, ale je výrazem vztahu, jaký s Bohem máme. Vděčnost je naše odpověď Bohu na to, co v našem životě vykonal a stále koná od chvíle, kdy jsme se mu odevzdali.

Příkladem pro takový postoj je David, když oceňuje hodnotu života, který mu Bůh jako ztracenému hříšníku dal: „Byl jsem na tom bídě, měl jsem na káhánku, kdesi uvnitř krutá bolest hlodala bez úlevy a bez milosti. A tak jsem k němu úpěnlivě volal: Bože, Pane můj, vysvobod' mě z toho...! Nevydals mě smrti, osušils mé slzy, postavils mě zase pevně na nohy, abych mohl ještě chodit před tvou tváří... Tys mě vysvobodil z mého otroctví. Přináším ti za to svou děkovnou oběť, nikdy nepřestanu vzývat jméno tvé!“ (Ž 116,3-4. 8. 16-17 – SNC)

Upřímně vyjádřená vděčnost je účinná zbraň, kterou porážíme nepřítele. Jestliže Bohu děkujeme třeba i v nesnadných situacích, pak nepřítel nad námi ztrácí moc a ustupuje do pozadí.

Vděčnost má velký vliv i na proměnu našich postojů. Vděčnost je živnou půdou pro růst spokojenosti. Kdo vidí jen negativa a kdo si stále na něco stěžuje, ten nemůže být nikdy šťastný. To pochopil apoštol Pavel, a jestliže vyzýval k ustavičné vděčnosti, pak to činil na základě vlastní zkušenosti, kterou popsal těmito slovy: „Ničím se příliš netrapte, všechno svěřte v modlitbě Bohu: své prosby i díky za jejich vyslyšení. Uvidíte, že vás Bůh naplní klidem, jaký si nedovedete ani představit... Žijte tak, jak jsem vás učil a jak jste u mne slyšeli i viděli... Nestěžuji si na nedostatek, naučil jsem se být spokojen s tím, co právě mám. Umím žít v odříkání i blahobytu, když se stůl prohýbá i když nemám co do úst. Ke všemu mám sílu, Kristus mi ji dává.“ (Fp 4,6.9.11-12 – SNC)

Že Pavel nebyl sám, kdo ve vděčnosti nacházel pokoj a spokojenost, to dosvědčují zástupy těch, kteří šli stejnou cestou jako on. Připomeňme si zkušenost Ch. Elliotové. Ta nám zanechala řadu povzbudivých písní. Když v misijním poli ztratila svého manžela a procházela velkými těžkostmi, napsala svým přátelům: „Milovat Boha znamená podřídit se jeho vůli. On nás zná skrz naskrz. On ví, co potřebujeme a co nám prospívá. Za všechno, co nás potkává, budme vděční. Následujme našeho Mistra, jako to činil Pavel. Je to jediná cesta, jak se stáváme opravdu bohatými. Pavel to okusil, a proto nám napsal, že „zbožnost, která se umí spokojit i s málem, je obrovským bohatstvím“ (1 Tm 6,6).“

Jestliže dnes zpíváme píseň Ch. Elliotové, pak myslíme na to, že v jejích slovech se odráží zkušenost její hluboké vděčnosti: „Tak bídny jsem a nemám nic, a přece jdeš mi v lásce vstříc a zveš mne k sobě víc a víc. Beránku Boží, k tobě jdu.“

Nebýt vděčný, reptat a být nespokojený, to se neslučuje s životem Ježíšova následovníka. Písmo nás vybízí: „Osvojte si smýšlení Ježíše Krista: Ač sám byl Bůh, nedomáhal se božských nároků, odložil slávu i moc, stal se člověkem a dokonce přijal úděl otroka. Poslušně šel cestou ponížení až k potupné smrti; popravili ho na kříži jako zločince. Ale právě proto ho Bůh nade všechno povýšil a dal mu takovou slávu, aby se před jeho jménem každé stvoření v úctě sklonilo a uznalo, že je Pánem všeho.“ (Fp 2,5-11 – SNC)

A tak se vracím k úvodní zmínce o tom, že naši nedávní předchůdci – kazatelé – v závěru každého kalendářního roku sčítali dobrodiní a dary, kterými Bůh všechno své stvoření zahrnuje. Dodávám, že to činili v době, kdy vděčnost ještě nebyla tak nedostatkovým jevem, jako je dnes, a připomínám to proto, že se blíží konec roku, kdy každý dobrý hospodář sčítá svá aktiva a pasiva.

Až budeme rozvažovat nad naším životem a hospodařením v roce 2012, zamysleme se nad ztrátami, které jsou zaznamenány v kolonce, jež je nadepsaná naším jménem. A pak sečtěme všechno, co je zapsáno v Boží kolonce. V ní jsou uvedeny všechny dary a příjmy, které nám nebeský Otec ve své lásce věnoval a kterými uhradil i všechny ztráty, které jsme si svým neuváženým jednáním způsobili. Připravme se na to, že dojdeme k překvapivému zjištění.

A dejme Bohu vědět, že jsme vděční!

Jiří Drejnar